

FC-125

February-2025

B.A., Sem.-I

Minor-DSC-M-GUJ.-113 : Gujarati

(As per NEP-2020)

(New)

‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’ (આખ્યાન) – પ્રેમાનંદ

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. આખ્યાનનો ઉદ્ભવ જણાવી, તેની વિકાસરેખા આલેખો. 10
અથવા
1. પ્રેમાનંદના જીવનની આધારભૂત વિગતો ચર્ચી તેમનું આખ્યાન સાહિત્ય સ્વરૂપમાં પ્રદાન આલેખો. 10
2. પ્રેમાનંદની આખ્યાનકૃતિ ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’ને આખ્યાનકાવ્ય તરીકે મૂલવો. 10
અથવા
2. પ્રેમાનંદની આખ્યાન કૃતિ ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’ની કથામાં રહેલો મુખ્ય ધ્વનિ વિગતે ચર્ચો. 10
3. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 10
(1) ‘ચંદ્રહાસ’નું પાત્રાલેખન
(2) ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’ની વસ્તુસંકલના
(3) ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’માં ગુજરાતીકરણ
(4) ‘ચંદ્રહાસાખ્યાન’માં નાટ્યાત્મકતા
4. સૂચના પ્રમાણે જવાબ લખો. 4
(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. 4
પોલીસી, પરબિડીયું, શુશ્રુષા, વીનિયાત, વકૃત્વ, અદ્વીતીય, વીપરીત, પીપુડી
(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ શબ્દોના પર્યાયવાચી શબ્દ લખો : 3
કિરણ, રોજનીશી, દંતકથા, પત્ની, મહેલ, તરસ
(ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો. 3
અંતરંગ, સમર્થ, આવૃત્ત, શિખર, શાશ્વત, બંધન
5. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (કોઈપણ દસ) 10
(1) પ્રેમાનંદ કયા શતકના ઉત્તરાર્ધનો કવિ છે ?
(a) પંદરમા (b) સોળમા
(c) સત્તરમા (d) બારમા

- (2) કડવાના અંતિમ ભાગને શું કહે છે ?
- (a) મંગલાચરણ (b) વલાણ
(c) ઢાળ (d) મુખબંધ
- (3) પ્રેમાનંદના ગુરુનું નામ શું હતું ?
- (a) રામચરણ (b) કૃષ્ણરામ
(c) વલ્લભભટ્ટ (d) શંકરાચાર્ય
- (4) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન' ની રચનાસાલ કઈ છે ?
- (a) સંવત 1745 (b) સંવત 1671
(c) સંવત 1725 (d) સંવત 1727
- (5) ધૃષ્ટબુદ્ધિની દીકરીનું નામ શું હતું ?
- (a) વિષયા (b) સીતા
(c) ચંપકમાલિની (d) મોહના
- (6) આખ્યાન સાહિત્ય સ્વરૂપ સાથે નીચેનામાંથી કઈ વિગત સુસંગત નથી ?
- (a) મંગલાચરણ (b) ઇળશ્રુતિ
(c) પ્રકરણ વિભાજન (d) કડવું
- (7) સુધાર્મિક રાજાએ પુત્ર પ્રાપ્તિ માટે કોની આરાધના કરી હતી ?
- (a) સૂર્યદેવ (b) ભગવાન શંકર
(c) વિષ્ણુ ભગવાન (d) માતાજીની
- (8) નીચે આપેલ પર્યાયવાચી શબ્દની જોડીમાંથી સાચી જોડ ઓળખાવો :
- (a) ચક્ષુ – ચાસ (b) અંબર – બળવાન
(c) દેશાવર – પરદેશ (d) ઈનામ – ખાનદાની
- (9) નીચેનામાંથી 'રિપુ' શબ્દનો પર્યાયવાચી શબ્દ કયો છે ?
- (a) દુશ્મન (b) સારંગ
(c) સહોદર (d) તમસ
- (10) નીચેનામાંથી 'આર્દ્ર' શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ કયો છે ?
- (a) ભીંજાયેલું (b) શુષ્ક
(c) ભીનું (d) સૂકું
- (11) "કહે કુંવર કોણ છે તું જાત ? કોણ પિતા ? કોણ તારી માત !" – આ પંક્તિ કોણ કોને કહે છે ?
- (a) કુલિંદરાજા – ચંદ્રહાસ (b) ગાલવ – મદન
(c) ધૃષ્ટબુદ્ધિ – અંગદ (d) કુલિંદરાજા – મદન
- (12) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન' કેટલાં કડવામાં વિસ્તરેલું આખ્યાન છે ?
- (a) 22 (b) 28
(c) 30 (d) 17